ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 24.8.2020
COM(2020) 470 final

2020/0223 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στη Βουλγαρία, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Ο κανονισμός 2020/672 του Συμβουλίου (στο εξής: κανονισμός SURE) καθορίζει το νομικό πλαίσιο για την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση στα κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν σοβαρή οικονομική διαταραχή, οφειλόμενη στην έξαρση της νόσου COVID-19, ή που απειλούνται σοβαρά από την εν λόγω διαταραχή. Η στήριξη στο πλαίσιο του SURE χρησιμεύει για τη χρηματοδότηση, πρωτίστως, συστημάτων μειωμένου ωραρίου εργασίας ή παρόμοιων μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία των μισθωτών και των αυτοαπασχολουμένων και, ως εκ τούτου, στη μείωση του ποσοστού ανεργίας και της απώλειας εισοδήματος, καθώς και για τη χρηματοδότηση, επικουρικά, ορισμένων μέτρων που αφορούν την υγεία, ιδίως στον χώρο εργασίας.

Στις 7 Αυγούστου 2020, η Βουλγαρία ζήτησε χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση στο πλαίσιο του κανονισμού SURE. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού SURE, η Επιτροπή πραγματοποίησε διαβούλευση με τις βουλγαρικές αρχές για να εξακριβώσει την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και των προβλεπόμενων δαπανών που συνδέονται άμεσα με δύο μέτρα επιδότησης μισθού τα οποία εγκρίθηκαν για την αντιμετώπιση της πανδημίας της νόσου COVID-19. Ειδικότερα, τα δύο μέτρα προβλέπουν επιδοτήσεις μισθού σε επιχειρήσεις οι οποίες, λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, αντιμετώπισαν σημαντική μείωση των δραστηριοτήτων ή των εσόδων τους και, ελλείψει των μέτρων, δεν θα ήταν σε θέση να διατηρήσουν την απασχόληση. Η μηνιαία επιδότηση μισθού στις επιλέξιμες επιχειρήσεις ανέρχεται στο 60 % του μηνιαίου ακαθάριστου μισθού (συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης) των επωφελούμενων μισθωτών.

Η Βουλγαρία διαβίβασε στην Επιτροπή τις σχετικές πληροφορίες.

Λαμβάνοντας υπόψη τα διαθέσιμα στοιχεία, η Επιτροπή προτείνει στο Συμβούλιο να εκδώσει εκτελεστική απόφαση για τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής στη Βουλγαρία, στο πλαίσιο του κανονισμού SURE, προς στήριξη των ανωτέρω μέτρων.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Η παρούσα πρόταση συνάδει πλήρως με τον κανονισμό 2020/672 του Συμβουλίου, βάσει του οποίου υποβάλλεται η πρόταση.

Η παρούσα πρόταση συμπληρώνει μία άλλη πράξη της ενωσιακής νομοθεσίας για την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, δηλ. τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2012/2002 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 2002, για την ίδρυση του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΤΑΕΕ) (στο εξής: κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2012/2002). Στις 30 Μαρτίου, εκδόθηκε ο κανονισμός (ΕΕ) 2020/461 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της εν λόγω πράξης με επέκταση του πεδίου εφαρμογής της, ώστε να καλυφθούν σοβαρές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στον τομέα της δημόσιας υγείας και να καθοριστούν ειδικές ενέργειες που να είναι επιλέξιμες για χρηματοδότηση.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Η πρόταση εντάσσεται σε δέσμη μέτρων για την αντιμετώπιση της τρέχουσας πανδημίας της νόσου COVID-19, όπως η «Πρωτοβουλία Επενδύσεων για την Αντιμετώπιση του Κορονοϊού», και συμπληρώνει άλλα μέσα που στηρίζουν την απασχόληση, όπως το

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) / το InvestEU. Αξιοποιώντας τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές πράξεις στη συγκεκριμένη περίπτωση της έξαρσης της νόσου COVID-19 για τη στήριξη των κρατών μελών, η παρούσα πρόταση λειτουργεί ως δεύτερη γραμμή άμυνας για να χρηματοδοτηθούν συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα και να προστατευθούν θέσεις εργασίας και, ως εκ τούτου, μισθωτοί και αυτοαπασχολούμενοι από τον κίνδυνο ανεργίας.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

• Νομική βάση

Η νομική βάση για την παρούσα πράξη είναι ο κανονισμός 2020/672 του Συμβουλίου.

• Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)

Η πρόταση αποτελεί συνέχεια σε αίτημα ενός κράτους μέλους και επιδεικνύει ευρωπαϊκή αλληλεγγύη, με την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής από την Ένωση υπό τη μορφή προσωρινών δανείων σε ένα κράτος μέλος που πλήττεται από την έξαρση της νόσου COVID-19. Ως δεύτερη γραμμή άμυνας, αυτή η χρηματοδοτική συνδρομή στηρίζει τις αυξημένες δημόσιες δαπάνες της κυβέρνησης του εν λόγω κράτους μέλους, σε προσωρινή βάση, για τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και για παρόμοια μέτρα, που θα το βοηθήσουν να προστατεύσει θέσεις εργασίας και, ως εκ τούτου, τους μισθωτούς και τους αυτοαπασχολουμένους έναντι του κινδύνου της ανεργίας και της απώλειας εισοδήματος.

Η εν λόγω στήριξη θα βοηθήσει τον πληθυσμό που πλήττεται, και συμβάλλει στον μετριασμό του άμεσου κοινωνιακού και οικονομικού αντικτύπου της παρούσας κρίσης λόγω της νόσου COVID-19.

• Αναλογικότητα

Η πρόταση τηρεί την αρχή της αναλογικότητας. Δεν υπερβαίνει τα αναγκαία για την επίτευξη των στόχων που επιδιώκονται με τη νομική πράξη.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

• Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη

Λόγω της επείγουσας ανάγκης να καταρτιστεί η πρόταση ώστε να μπορέσει να εκδοθεί εγκαίρως από το Συμβούλιο, δεν ήταν δυνατόν να διεξαχθεί διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη.

• Εκτίμηση επιπτώσεων

Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα της πρότασης, δεν διενεργήθηκε εκτίμηση επιπτώσεων.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η Επιτροπή θα πρέπει να είναι σε θέση να συνάπτει δάνεια στις χρηματοπιστωτικές αγορές με σκοπό να τα χορηγεί στο κράτος μέλος που ζητεί χρηματοδοτική συνδρομή στο πλαίσιο του μέσου SURE.

Πέραν της παροχής εγγυήσεων από τα κράτη μέλη, στο πλαίσιο ενσωματώνονται και άλλες διασφαλίσεις με στόχο τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα του συστήματος:

- αυστηρή και συντηρητική προσέγγιση όσον αφορά τη δημοσιονομική διαχείριση·
- κατάρτιση του χαρτοφυλακίου δανείων που περιορίζει τον κίνδυνο συγκέντρωσης, την ετήσια έκθεση και την υπερβολική έκθεση σε μεμονωμένα κράτη μέλη, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη δυνατότητα παροχής επαρκών πόρων στα κράτη μέλη που έχουν τη μεγαλύτερη ανάγκη· και
- δυνατότητες αναχρηματοδότησης του χρέους.

2020/0223 (NLE)

Πρόταση

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τη χορήγηση προσωρινής στήριξης στη Βουλγαρία, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2020/672 του Συμβουλίου, της 19ης Μαΐου 2020, σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού μέσου προσωρινής στήριξης για τον μετριασμό των κινδύνων ανεργίας σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης (SURE) λόγω της επιδημικής έκρηξης της COVID-19 [1], και ιδίως το άρθρο 6 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Στις 7 Αυγούστου 2020, η Βουλγαρία ζήτησε χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση, με σκοπό να συμπληρώσει τις εθνικές της προσπάθειες για την αντιμετώπιση του αντικτύπου της έξαρσης της νόσου COVID-19 και των κοινωνικοοικονομικών της συνεπειών για τους εργαζομένους.

(2) Η έξαρση της νόσου COVID-19 και τα έκτακτα μέτρα που εφάρμοσε η Βουλγαρία για να περιορίσει την έξαρση και τον κοινωνικοοικονομικό της αντίκτυπο, καθώς και τις επιπτώσεις της στην υγεία, αναμένεται να έχουν δραματικές επιπτώσεις στα δημόσια οικονομικά. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, η Βουλγαρία αναμενόταν να έχει έλλειμμα γενικής κυβέρνησης και χρέος 2,8 % και 25,5 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ), αντίστοιχα, έως τα τέλη του 2020. Σύμφωνα με τις θερινές ενδιάμεσες προβλέψεις της Επιτροπής του 2020, το ΑΕΠ της Βουλγαρίας προβλέπεται να μειωθεί κατά 7,1 % το 2020.

(3) Η έξαρση της νόσου COVID-19 έχει ακινητοποιήσει σημαντικό μέρος του εργατικού δυναμικού στη Βουλγαρία. Αυτό οδήγησε σε αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των δημόσιων δαπανών της Βουλγαρίας που αφορούν δύο μέτρα επιδότησης μισθού, όπως αναλύεται στις αιτιολογικές σκέψεις 4 και 5.

(4) Συγκεκριμένα, με το «διάταγμα αριθ. 55 του Υπουργικού Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 2020»[2], όπως αναφέρεται στο αίτημα της Βουλγαρίας της 7ης Αυγούστου 2020, θεσπίστηκε μέτρο που προβλέπει επιδοτήσεις μισθού σε επιχειρήσεις οι οποίες, λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, έχουν περιορίσει ή παύσει τις δραστηριότητές τους, είτε οικειοθελώς είτε βάσει νόμου. Απαιτείται η διατήρηση της απασχόλησης των μισθωτών κατά τη διάρκεια συμμετοχής στο μέτρο, καθώς και για ισόχρονο διάστημα στη συνέχεια. Η μηνιαία επιδότηση μισθού στις επιλέξιμες

[1] ΕΕ L 159 της 20.5.2020, σ. 1.

[2] Διάταγμα αριθ. 55 του Υπουργικού Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 2020, όπως τροποποιήθηκε με το διάταγμα αριθ. 71 της 16ης Απριλίου 2020 και το διάταγμα αριθ. 106 της 28ης Μαΐου 2020 (Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 31 της 1ης Απριλίου 2020)

επιχειρήσεις ανέρχεται στο 60 % του μηνιαίου ακαθάριστου μισθού (συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης) των επωφελούμενων μισθωτών.

(5) Επιπλέον, με το «διάταγμα αριθ. 151 του Υπουργικού Συμβουλίου, της 3ης Ιουλίου 2020»[3], όπως αναφέρεται στο αίτημα της Βουλγαρίας της 7ης Αυγούστου 2020, θεσπίστηκε μέτρο που προβλέπει επιδοτήσεις μισθού σε επιχειρήσεις οι οποίες, λόγω της έξαρσης της νόσου COVID-19, υπέστησαν μείωση εσόδων σε ποσοστό τουλάχιστον 20 %. Απαιτείται η διατήρηση της απασχόλησης των μισθωτών κατά τη διάρκεια συμμετοχής στο μέτρο, καθώς και για ισόχρονο διάστημα στη συνέχεια. Η μηνιαία επιδότηση μισθού στις επιλέξιμες επιχειρήσεις ανέρχεται στο 60 % του μηνιαίου ακαθάριστου μισθού (συμπεριλαμβανομένων των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης) των επωφελούμενων μισθωτών.

(6) Η Βουλγαρία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 προκειμένου να ζητήσει χρηματοδοτική συνδρομή. Η Βουλγαρία υπέβαλε στην Επιτροπή κατάλληλα αποδεικτικά στοιχεία, σύμφωνα με τα οποία οι πραγματικές και οι προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες αυξήθηκαν κατά 511 000 000 EUR από την 1η Φεβρουαρίου 2020, λόγω των εθνικών μέτρων που λήφθηκαν για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων της έξαρσης της νόσου COVID-19. Πρόκειται για αιφνίδια και σοβαρή αύξηση, δεδομένου ότι τα νέα μέτρα καλύπτουν ή προορίζονται να καλύψουν σημαντικό ποσοστό των επιχειρήσεων και του εργατικού δυναμικού στη Βουλγαρία.

(7) Η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της Βουλγαρίας και εξακρίβωσε την αιφνίδια και σοβαρή αύξηση των πραγματικών και των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών που συνδέονται άμεσα με τα συστήματα μειωμένου ωραρίου εργασίας και παρόμοια μέτρα, όπως αναφέρεται στο αίτημα της 7ης Αυγούστου 2020, σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

(8) Ως εκ τούτου, θα πρέπει να παρασχεθεί χρηματοδοτική συνδρομή, ώστε να βοηθηθεί η Βουλγαρία να αντιμετωπίσει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις της σοβαρής διαταραχής της οικονομικής δραστηριότητας που προκάλεσε η έξαρση της νόσου COVID-19.

(9) Η παρούσα απόφαση δεν προδικάζει την έκβαση διαδικασιών οι οποίες αφορούν τις στρεβλώσεις της λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και ενδέχεται να κινηθούν, ιδίως βάσει των άρθρων 107 και 108 της ΣΛΕΕ. Δεν απαλλάσσει τα κράτη μέλη από την υποχρέωση να κοινοποιούν στην Επιτροπή, βάσει του άρθρου 108 της ΣΛΕΕ, τις τυχόν χορηγούμενες κρατικές ενισχύσεις.

(10) Η Βουλγαρία θα πρέπει να ενημερώνει τακτικά την Επιτροπή σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, προκειμένου να είναι σε θέση η Επιτροπή να αξιολογεί τον βαθμό στον οποίο η Βουλγαρία έχει εκτελέσει τις εν λόγω δαπάνες.

(11) Η απόφαση παροχής χρηματοδοτικής συνδρομής λήφθηκε λαμβανομένων υπόψη των υφιστάμενων και αναμενόμενων αναγκών της Βουλγαρίας, καθώς και των αιτημάτων για χρηματοδοτική συνδρομή δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 που έχουν ήδη υποβληθεί ή προβλέπεται να υποβληθούν από άλλα κράτη μέλη, και παράλληλα με εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης, της αλληλεγγύης, της αναλογικότητας και της διαφάνειας,

[3] Διάταγμα αριθ. 151 του Υπουργικού Συμβουλίου, της 3ης Ιουλίου 2020 (Επίσημη Εφημερίδα αριθ. 151 της 7ης Ιουλίου 2020)

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η Βουλγαρία πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

Άρθρο 2

1. Η Ένωση θέτει στη διάθεση της Βουλγαρίας δάνειο ανώτατου ύψους 511 000 000 EUR. Το δάνειο έχει μέγιστη μέση ληκτότητα 15 ετών.

2. Η περίοδος διαθεσιμότητας της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγείται με την παρούσα απόφαση είναι 18 μήνες, αρχής γενομένης από την πρώτη ημέρα μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

3. Η Επιτροπή θέτει την ενωσιακή χρηματοδοτική συνδρομή στη διάθεση της Βουλγαρίας σε οκτώ δόσεις κατ' ανώτατο όριο. Μία δόση δύναται να εκταμιευθεί σε ένα ή περισσότερα τμήματα. Η ληκτότητα των τμηματικών εκταμιεύσεων της πρώτης δόσης δύναται να είναι μεγαλύτερη από τη μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1. Στις περιπτώσεις αυτές, οι προθεσμίες λήξης των περαιτέρω τμηματικών εκταμιεύσεων καθορίζονται κατά τρόπον ώστε να τηρείται η μέγιστη μέση ληκτότητα που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν θα έχει ολοκληρωθεί η εκταμίευση όλων των δόσεων.

4. Η πρώτη δόση αποδεσμεύεται υπό την προϋπόθεση της έναρξης ισχύος της δανειακής συμφωνίας που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672.

5. Η Βουλγαρία καταβάλλει το κόστος χρηματοδότησης της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/672 για κάθε δόση, συν τα τυχόν τέλη, έξοδα και δαπάνες της Ένωσης που προκύπτουν από χρηματοδότηση.

6. Η Επιτροπή αποφασίζει για το ύψος και την αποδέσμευση των δόσεων, καθώς και για το ύψος των τμηματικών εκταμιεύσεων.

Άρθρο 3

Η Βουλγαρία μπορεί να χρηματοδοτήσει τα ακόλουθα μέτρα:

(α) επιδοτήσεις μισθού σε επιχειρήσεις κατά τα προβλεπόμενα στο διάταγμα αριθ. 55 του Υπουργικού Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 2020·

(β) επιδοτήσεις μισθού σε επιχειρήσεις κατά τα προβλεπόμενα στο διάταγμα αριθ. 151 του Υπουργικού Συμβουλίου, της 3ης Ιουλίου 2020.

Άρθρο 4

Η Βουλγαρία ενημερώνει την Επιτροπή έως την [*ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 6 μήνες μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας απόφασης*], και εν συνεχεία κάθε 6 μήνες, σχετικά με την εκτέλεση των προβλεπόμενων δημόσιων δαπανών, έως ότου εκτελεστούν πλήρως οι εν λόγω προβλεπόμενες δημόσιες δαπάνες.

Άρθρο 5

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας.

Άρθρο 6

Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος